

UCHWAŁA NR 60/2023
ZARZĄDU POWIATU SŁUPSKIEGO

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

w sprawie aktualizacji "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego"

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2022 r. poz. 1526) oraz założeń „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” przyjętego uchwałą Nr 122/09 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 r., zmienionego uchwałą nr 39/2010 z dnia 15 marca 2010 uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się aktualizację „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie powierza się Naczelnikowi Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Paweł Lisowski
Starosta Słupski

Rafał Konon
Wicestarosta

Grzegorz Grabowski
Członek Zarządu

Zdzisław Kołodziejcki
Członek Zarządu

Marcin Kowalczyk
Członek Zarządu

Załącznik do uchwały Nr 60/2023
Zarządu Powiatu Słupskiego
z dnia 27 kwietnia 2023 r.

PROGRAM
USUWANIA AZBESTU
I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
dla Powiatu Słupskiego
aktualizacja

Kwiecień 2023

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Regulacje prawne w zakresie postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.....	3
2.1. Ustawy.....	3
2.2. Akty wykonawcze.....	3
2.3. Programy.....	4
3. Cele Programu.....	4
4. Koordynacja i monitoring Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032.....	4
5. Realizacja Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 przez Powiat Słupski	6
5.1. Weryfikacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest nagromadzonych na terenie powiatu słupskiego.....	6
5.2. Finansowanie zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu.....	10
5.3. Współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu.....	12
5.4. Współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).....	12
6. Zadania służące realizacji celów programu i harmonogram działań.....	12
7. Wskaźniki realizacji Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego.....	13
8. Podsumowanie.....	14

1. Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi aktualizację „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego” przyjętego uchwałą Nr 22/2018 Zarządu Powiatu Słupskiego z dnia 8 marca 2018 r. i uwzględnia zadania samorządu powiatowego określone w „Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032”. Przedstawia także sytuację w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie poszczególnych gmin biorących udział w Programie.

2. Regulacje prawne w zakresie postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

2.1 Ustawy

- Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2020 r. poz. 1680). Ustawa zakazuje wprowadzania na obszar kraju azbestu, wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.). Ustawa ta jest podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, w szczególności ustaliła m.in. obowiązek składania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także osoby prawne stosownych informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (w tym również azbestu).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.). Reguluje zagadnienia postępowania z odpadami, w tym zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów.
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.). Ustawa reguluje zagadnienia związane m. in. ze zmianą pokrycia dachowego.

2.2 Akty wykonawcze

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 31),
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 162, poz. 1089).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824).
- Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych

przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 231).

- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla środowiska pracy (Dz. U. z 2018r., poz. 1286).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 7.10.2016 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla transportu odpadów (Dz. U. z 2016 r., poz.1742).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (tekst jedn. Dz. U. 2015 r., poz. 1450).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz.1126).

2.3. Programy

- „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” przyjęty uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.
- „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022” przyjęty uchwałą Nr 321/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 roku.

3. Cele Programu

Głównym celem Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu słupskiego oraz ich bezpieczne składowanie i prawidłowe unieszkodliwianie.

Program uwzględnia ilość wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu w układzie gminnym, źródła finansowania działań, harmonogram realizacji zadań i zarządzanie programem.

4. Koordynacja i monitoring „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”

„Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” grupuje zadania przewidziane do realizacji na poziomie centralnym, wojewódzkim i lokalnym, w pięciu blokach tematycznych:

- 1) zadania legislacyjne,
- 2) działania edukacyjno-informacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, szkolenia pracowników administracji rządowej i samorządowej, opracowywanie materiałów szkoleniowych, promocja technologii uniecznawienia włókien azbestowych, organizacja krajowych i międzynarodowych szkoleń, seminariów, konferencji, kongresów i udział w nich,
- 3) zadania w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych, z użyteczności publicznej, terenów byłych producentów wyrobów azbestowych, oczyszczania terenów nieruchomości, budowy składowiska oraz instalacji do uniecznawiania włókien azbestowych,

- 4) monitorowania realizacji *Programu* przy pomocy elektronicznego systemu informacji przestrzennej,
- 5) działania w zakresie oceny narażenia i ochrony zdrowia.

Zadania przewidziane w *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu* realizowane są na trzech poziomach:

- 1) centralnym – Rada Ministrów, Minister Rozwoju i Technologii i w strukturze Ministerstwa Rozwoju i Technologii Główny Koordynator,
- 2) wojewódzkim – samorząd województwa,
- 3) lokalnym – samorząd powiatowy i samorząd gminy.

Główny Koordynator jest odpowiedzialny za współdziałanie poszczególnych jednostek i instytucji oraz podejmowanie inicjatyw dotyczących uaktualniania *Programu*.

Rada Programowa jest bezpośrednim wsparciem dla Głównego Koordynatora *Programu* powołanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Do zadań Rady Programowej należy:

- ocena realizacji zadań *Programu* oraz wyznaczanie nowych kierunków prac;
- zgłaszanie ministrowi właściwemu ds. gospodarki propozycji inicjatyw legislacyjnych związanych z problematyką azbestową;
- wyrażanie opinii dotyczących środków finansowych planowanych na koordynację i monitoring *Programu* oraz wsparcie realizacji zadań wynikających z *Programu*;
- opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie problematyki azbestowej.

W skład Rady Programowej powołani zostali przedstawiciele resortów, urzędów centralnych, instytutów, samorządu województw i organizacji pozarządowych.

Na poziomie lokalnym zadania realizują samorządy: powiatowy i gminny, poprzez:

Samorząd gminny:

- 1) gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informacyjnego www.bazaazbestowa.pl,
- 2) przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- 3) organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm,
- 4) organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w *Programie*,
- 5) inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- 6) współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest.
- 7) współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,

- 8) współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację *Programu*,
- 9) współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Samorząd powiatowy:

- 1) przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- 2) współpraca z gminami oraz marszałkiem województwa w zakresie opracowywania programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie weryfikacji inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest, lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest oraz urządzeń przewoźnych do przetwarzania odpadów zawierających azbest,
- 3) organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w *Programie*,
- 4) inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- 5) współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,
- 6) współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację *Programu*,
- 7) współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

5. Realizacja Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032 przez Powiat Słupski

5.1 Weryfikacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest nagromadzonych na terenie powiatu słupskiego

Prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii *Baza azbestowa* (www.bazaazbestowa.gov.pl) stanowi jedno z narzędzi monitorowania zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”. Jest darmowym i obowiązkowym narzędziem informatycznym dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest.

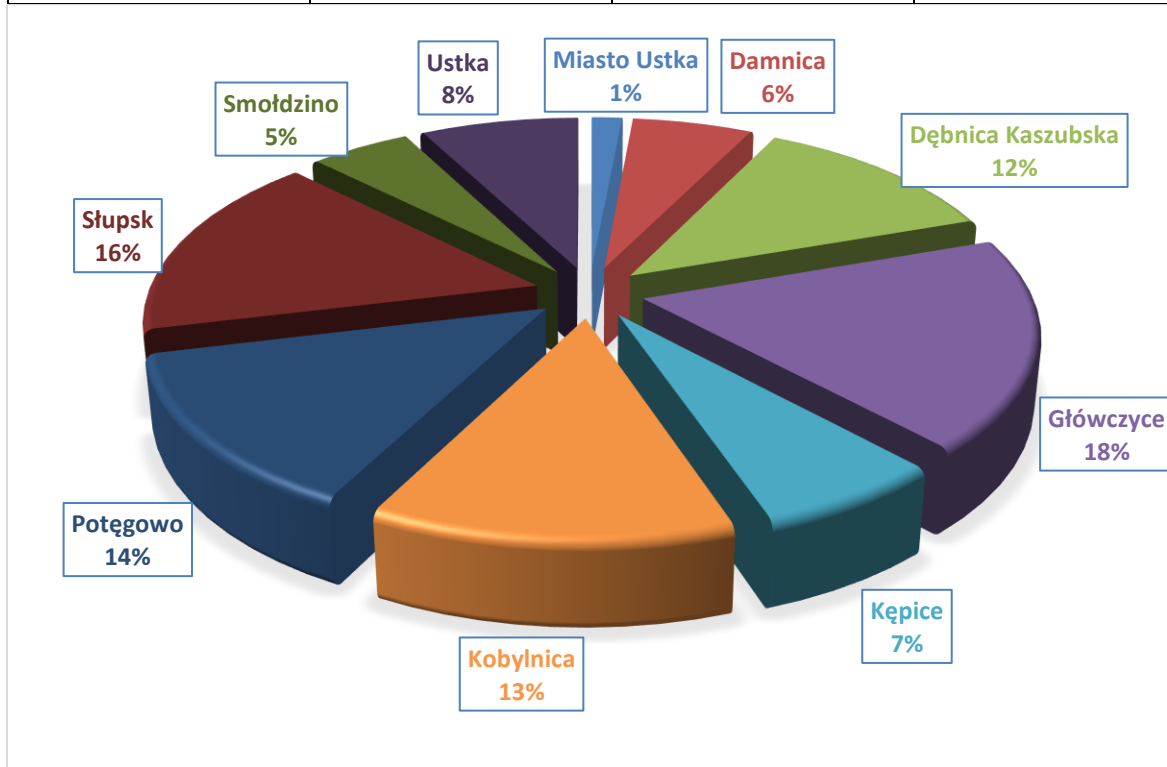
Informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio wprowadzane do Bazy przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast dostępnej za pośrednictwem sieci Internet.

Na jej podstawie ustalono masę zinwentaryzowanych odpadów zawierających azbest, unieszkodliwionych jak również masę pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu słupskiego wg. poszczególnych gmin.

- **Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest (kg)**

Gmina	Zinwentaryzowane		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Miasto Ustka	270 852	65 933	204 919
Damnica	1 069 721	931 420	138 301
Dębica Kaszubska	2 262 940	1 972 618	290 322
Główny	3 384 727	3 263 377	121 350
Kępice	1 216 650	899 559	317 091

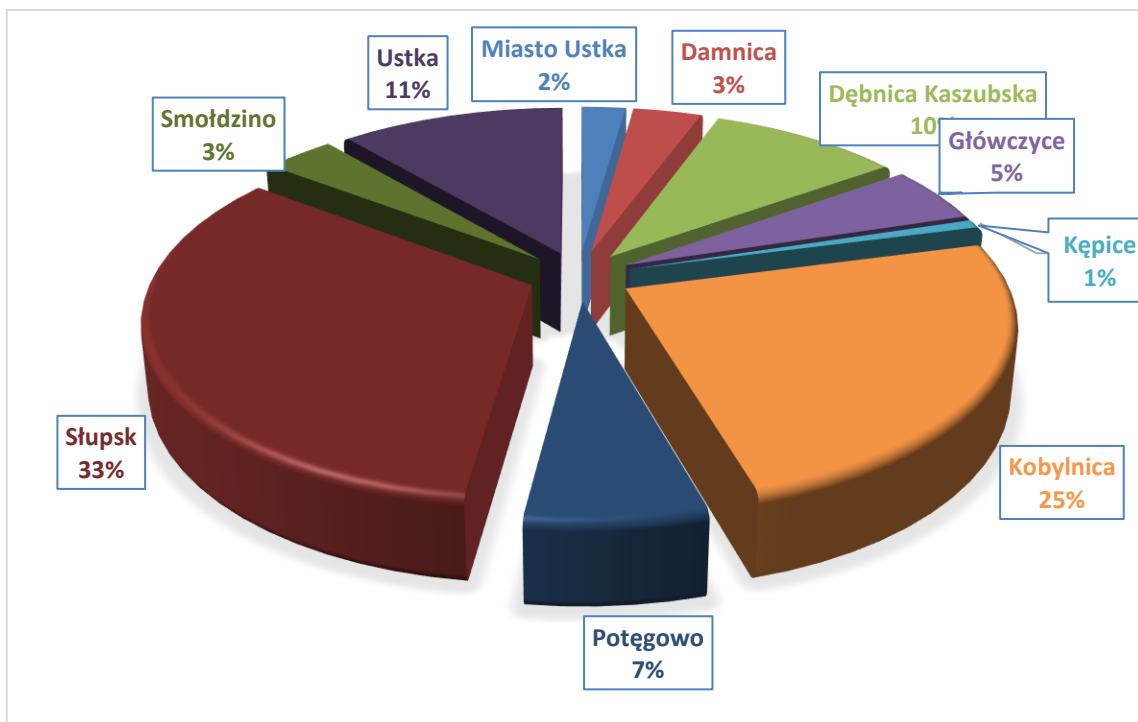
Kobylnica	2 356 583	2 354 603	1 980
Potęgowo	2 492 533	2 417 704	74 829
Słupsk	2 981 390	2 397 054	584 336
Smółdzino	894 206	884 946	9 260
Ustka	1 405 094	1 212 074	193 020
Powiat	18 334 696	16 399 288	1 935 408

Ryc. 1. Masa zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w poszczególnych gminach powiatu słupskiego.

- Masa unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest (kg) w latach 2009-2021

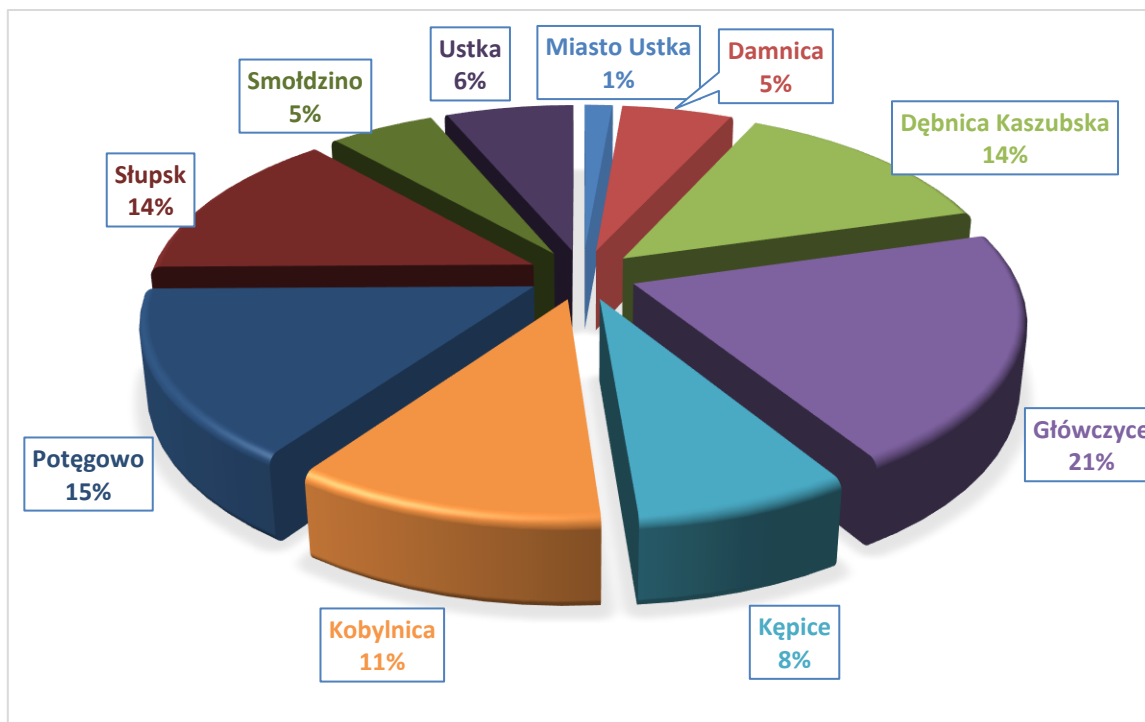
Gmina	Unieszkodliwione		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Miasto Ustka	63 796	35 510	28 286
Damnica	99 493	99 493	0
Dębica Kaszubska	277 971	277 956	15
Głównyzyce	147 029	147 029	0
Kępice	21 309	0	21 309
Kobylnica	717 908	717 908	0
Potęgowo	190 003	189 365	638
Słupsk	966 666	763 993	202 673
Smółdzino	102 381	93 121	9 260
Ustka	326 740	326 740	0
Powiat	2 913 296	2 651 116	262 180

Ryc. 2. Masa unieszkodliwionych wyrobów azbestowych w poszczególnych gminach powiatu słupskiego.

- Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest (kg)

Gmina	Pozostało do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Miasto Ustka	207 057	30 423	176 634
Damnica	970 228	831 928	138 301
Dębica Kaszubska	1 984 969	1 694 662	290 307
Głównyzyce	3 237 698	3 116 348	121 350
Kępice	1 195 341	899 559	295 782
Kobylnica	1 638 675	1 636 695	1 980
Potęgowo	2 302 529	2 228 338	74 191
Słupsk	2 014 724	1 633 061	381 663
Smołdzino	791 825	791 825	0
Ustka	1 078 354	885 334	193 020
Powiat	15 421 401	13 748 173	1 673 228

Ryc. 3. Masa pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów azbestowych w poszczególnych gminach powiatu słupskiego.

- Masa wyrobów azbestowych z podziałem na stopnie pilności ich usunięcia (kg)

Gmina	razem	I stopień	II stopień	III stopień
Miasto Ustka	207 057	4 215	81 398	121 443
Damnica	970 228	6 825	138 300	825 103
Dębica Kaszubska	1 984 969	442 208	1252 877	289 885
Główny	3 237 698	-	70 275	3 167 423
Kępice	1 195 341	20 084	32 282	1 142 975
Kobylnica	1 638 675	121 770	786 885	730 020
Potęgowo	2 302 529	45 565	1 166 944	1 090 021
Słupsk	2 014 724	136 651	365 046	1 513 027
Smołdzino	791 825	74 445	298 455	418 925
Ustka	1 078 354	131 366	0	946 988
Powiat	15 421 401	983 129	4 192 462	10 245 810

Z przedstawionego zestawienia wynika, że ponad 6 % pozostałej do unieszkodliwienia ilości wyrobów zawierających azbest wymaga pilnego unieszkodliwienia lub zabezpieczenia (I stopień).

Ponownej oceny w przeciągu 1 roku wymaga 27 % ilości wyrobów (II stopień), a oceny w okresie do 5 lat (III stopień) stanowi 66 % wszystkich wyrobów pozostałych do unieszkodliwienia.

Właściciele nieruchomości zobowiązani są dokonywać oceny stanu wyrobów zawierających azbest na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Wzór Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest stanowi załącznik do powyższego rozporządzenia.

5.2. Finansowanie zadań związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu.

Źródłami finansowania działań związanych z usuwaniem azbestu są środki z budżetu państwa którymi dysponuje Ministerstwo Rozwoju i Technologii, środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środki własne jednostek samorządowych (gmin i powiatów) oraz środki własne właścicieli obiektów budowlanych.

W 2019 r. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił program priorytetowy pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”, będzie on realizowany do 2023 r. Beneficjentami *Programu* są Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które zawarły z NFOŚiGW umowę udostępnienia środków.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku, ze środków własnych oraz pozyskanych z NFOŚiGW corocznie ogłasza konkurs pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego”. Konkurs adresowany jest do gmin związków międzygminnych i powiatów województwa pomorskiego, działających na rzecz właścicieli obiektów budowlanych na ich terenie. W przypadku powiatów dla określenia poziomu kwalifikowalności kosztów realizowanych przedsięwzięć, brana jest pod uwagę najwyższa wartość wskaźnika G^1 (dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca) spośród gmin w powiecie.

Kwota dofinansowania przedsięwzięcia dla gmin wynosi:

- do 100% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G^1 określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku nie większej niż 1500;
- do 70% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G^1 określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku w przedziale powyżej 1500 do 2000;
- do 40% jego kosztów kwalifikowanych dla gmin o wartości wskaźnika G^1 określonego dla roku poprzedzającego rok złożenia wniosku powyżej 2000.

Zgodnie z Regulaminem konkursu powiat słupski może uzyskać dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest do 40 % kosztów kwalifikowanych. Wskaźnik G^1 powyżej 2000 osiągają 3 gminy (w 2021 r.) naszego powiatu, pozostałe gminy mogą uzyskać dofinansowanie na poziomie 70-100 % .

Finansowanie zadań związanych z usuwaniem azbestu umożliwia również Bank Ochrony Środowiska S.A., który jest uniwersalnym bankiem komercyjnym specjalizującym się w finansowaniu przedsięwzięć proekologicznych. BOŚ współpracuje z polskimi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, w tym funduszami i fundacjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.

Wsparciem w realizacji zadania usuwania azbestu jest nowy program Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W październiku 2022 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa uruchomiła nabór wniosków dla rolników na wymianę pokrycia dachowego zawierającego

azbest, w tym również zakup oraz montaż nowego pokrycia dachowego wolnego od azbestu na budynkach służących do produkcji rolniczej. O taką pomoc może wystąpić rolnik, który podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników lub któremu przyznano dopłaty bezpośrednie co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o pomoc. Rolnik ponadto musi być właścicielem lub współwłaścicielem budynku, na którym będzie wymieniane pokrycie dachowe, i mieć nadany numer identyfikacyjny. Dodatkowo, żeby otrzymać pieniądze rolnik będzie musiał przed zakończeniem przedsięwzięcia zobowiązać się do zgłoszenia gminie wymienionego pokrycia dachowego do utylizacji.

Program ten przyczyni się do zwiększenia ilości usuniętego azbestu z nieruchomości wykorzystywanych do produkcji rolniczej, które ze względu na znaczne powierzchnie pokryć dachowych na budynkach wykorzystywanych do produkcji rolniczej nie były kwalifikowane w realizowanych dotychczas programach.

Pomimo możliwości obniżenia kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwiania usuniętych wyrobów zawierających azbest po stronie właścicieli obiektów budowlanych pozostają koszty nowych pokryć dachowych i elewacyjnych. Stanowi to dla nich znaczne obciążenie finansowe i powoduje, że decyzja o usunięciu azbestu jest odsuwana w czasie.

Przyjęty w 2009 roku przez Zarząd Powiatu Słupskiego „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego” stanowił podstawę do podejmowania działań zmierzających do zmniejszenia ilości azbestu na obszarze powiatu i realizowania corocznie „Programu wymiany eternitowych pokryć dachowych”, którego beneficjentami były osoby fizyczne. W ramach programu finansowano prace związane z demontażem eternitowych pokryć dachowych oraz transportem i unieszkodliwianiem odpadów azbestowych, w tym zdemontowanych przez właścicieli nieruchomości we własnym zakresie. Program realizowano ze środków uzyskiwanych w formie dotacji z NFOŚiGW i WFOŚiGW oraz środków własnych powiatu uzyskiwanych z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska.

W 2018 roku z powodów organizacyjno – finansowych WFOŚiGW w Gdańsku zawiesił nabór wniosków w ogłaszanym corocznie konkursie „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa pomorskiego”, tym samym realizacja zadania, możliwa była wyłącznie ze środków budżetu powiatu słupskiego. Zarząd Powiatu Słupskiego wyraził zgodę na zrealizowanie programu ze środków własnych pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Od 2019 roku w związku ze zmianą Regulaminu Konkursu organizowanego przez WFOŚiGW w Gdańsku i wprowadzeniem niekorzystnych dla powiatu zapisów o wysokości dofinansowania zadań związanych z usuwaniem azbestu, Program nie był kontynuowany.

Dalsza realizacja uzależniona jest zarówno od środków budżetu powiatu, uzyskania wsparcia finansowego WFOŚiGW w Gdańsku oraz zaangażowania właścicieli nieruchomości.

- **Masa unieszkodliwionych odpadów w ramach realizacji Programu, koszt unieszkodliwienia i wysokość uzyskanych dotacji w latach 2010-2018**

Rok	Masa (kg)	Koszt całkowity (zł)	Dotacja (zł) NFOŚiGW i WFOŚiGW w Gdańsku
2010	113 500	45 235	45 235

2011 i 2012	250 000	147 005	75 528
2013	111 430	47 017	47 010
2014	122 100	56 549	54 852
2015	140 800	59 000	50 150
2016	294 800	113 579	80 730
2017	288 800	108 885	75 617
2018	182 058	86 071	0
Razem:	1 503 488	663 341	429 122

5.3. Współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu*.

Żadna z organizacji nie zwróciła się z prośbą o nawiązanie współpracy i nie przedłożyła programu działania, deklarując oczyszczenie z azbestu konkretnego obszaru.

Niniejszy *Program* przewiduje współpracę z organizacjami społecznymi, które będą chętne do podjęcia działań w tym zakresie i przedstawiają stosowny program działania.

5.4. Współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).

Powiat realizując zadania w zakresie ochrony środowiska współpracuje z organami kontrolnymi w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest. Jest to współpraca polegająca głównie na podejmowaniu interwencji w przypadkach niewłaściwego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest. Współpraca ma charakter ciągły.

6. Zadania służące realizacji celów programu i harmonogram działań

Aktualizowany „*Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego*” przyjmuje, że usunięcie wyrobów azbestowych zostanie zakończone do 2032 r. tj. w terminie określonym w *Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032*, przyjętym uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.

W *Programie* określa się zadania jakie ma do zrealizowania Powiat Słupski i harmonogram ich realizacji.

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Organ odpowiedzialny
1.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego”.	co pięć lat	powiat
2.	Aktualizacja bazy danych o azbecie.	prace ciągłe	gminy
3.	Organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w <i>Programie</i> .	2023-2032	gminy, powiat
4.	Inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków	prace ciągłe	gminy, powiat

	związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.		
5.	Współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest.	prace ciągłe	gminy, powiat
6.	Współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację <i>Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu</i> .	prace ciągłe	gminy, powiat
7.	Współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska).	prace ciągłe	gminy, powiat

7. Wskaźniki realizacji *Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Powiatu Słupskiego*

Działania Powiatu w zakresie zadań określonych w Programie nie wymagają ustalenia mierzalnych wskaźników oceny ich realizacji. Są to bowiem działania, które wspierają właścicieli nieruchomości, na których występują wyroby zawierające azbest, w bezpiecznym ich usuwaniu.

Podejmowane przez Powiat działania, a szczególnie organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych przynoszą m.in.:

- 1) korzyści społeczne, w tym:
 - oczyszczenie terenu powiatu z wyrobów zawierających azbest,
 - przedłużenie okresu użytkowania obiektów budowlanych oraz uzyskanie lepszych parametrów eksploatacyjnych,
 - poprawę wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych,
 - wzrost atrakcyjności agroturystycznej terenów wiejskich,
 - wzrost atrakcyjności terenów oczyszczonych z azbestu dla inwestorów krajowych i zagranicznych.
- 2) korzyści ekologiczne

Podstawową korzyścią ekologiczną będzie stopniowe ograniczanie, a następnie całkowita eliminacja narażenia środowiska na azbest. Narażenie takie powstaje na skutek emisji do powietrza włókien azbestu z uszkodzonych wyrobów zawierających azbest oraz ich odpadów, a także na skutek niewłaściwie prowadzonych procesów eksploatacji i usuwania tych wyrobów.
- 3) korzyści ekonomiczne, w tym:
 - przyrost wartości nieruchomości,
 - przyrost wartości gruntów,
 - poprawę stanu technicznego obiektów budowlanych,
 - zmniejszenie kosztów leczenia chorób azbestozależnych.

8. Podsumowanie

Realizacja Programu i uzyskanie efektów jakimi są korzyści społeczne, ekologiczne i ekonomiczne zależy od dyscypliny realizacji zadań, zaangażowania organów rządowych i samorządowych, ale również od zastosowania właściwych bodźców motywacyjnych stymulujących wzrost aktywności społecznej w działaniach związanych z bezpieczeństwem usuwania azbestu i wyrobów azbestowych.